

Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği
Association for Evaluation and Accreditation of Engineering Programs

Program Akreditasyonuna MÜDEK Yaklaşımı

A. Erbil PAYZIN
MÜDEK Kurucu Üyesi ve
Önceki Yönetim Kurulu Başkanı

EDUSUMMIT 2015
17.04.2015, İstanbul

Sunumun İçeriđi

- MÜDEK'in temel özellikleri
- MÜDEK akreditasyon süreci ve değerlendirme ölçütleri
- MÜDEK akreditasyon etkinlikleri özeti
- Uluslararası tanınma ve yarattığı katma değer
- Sonuç: Bir akreditasyon sisteminde gözetilecek önemli özellikler

MÜDEK'in Amacı

Farklı disiplinlerdeki mühendislik eğitim programları için **akreditasyon, değerlendirme ve bilgilendirme çalışmaları yaparak, Türkiye'de mühendislik eğitiminin kalitesinin yükseltilmesine katkıda bulunmak**, böylece, güncel ve gelişmekte olan teknolojileri kavrayan, daha iyi eğitilmiş ve daha nitelikli mühendisler yetiştirilmesini ve bu yolla toplumun refahının ileri götürülmesini sağlamaktır.

Kısaca MÜDEK

- Kuruluş yılı: 2002
- Bağımsız sivil toplum kuruluşu (2007 yılından beri dernek)
- Gönüllüler tarafından kuruldu ve işletiliyor.
- Türkiye ve KKTC’de YÖK tarafından kabul edilmiş mühendislik eğitim programlarını değerlendirip akredite ediyor.
- Devletten parasal destek almıyor.
- Ulusal ve uluslararası düzeyde tanınırlığı var:
 - YÖK tarafından yetkilendirilmiş (2007, 2013).
 - European Network for Accreditation of Engineering Education (ENAAE) tarafından **EUR-ACE (Bachelor) Etiketi** verme için yetkilendirilmiş (2009, 2013).
 - International Engineering Alliance (IEA)/**Washington Accord (WA)** Tam Üyesi (Signatory) (2011).

MÜDEK Değerlendirme ve Akreditasyon Sürecinin Temel Özellikleri

- MÜDEK, Üniversite, Fakülte ya da Bölümleri değil, **Mühendislik Eğitim Programlarını** değerlendirip akreditasyon veriyor.
- Sıralama yapmıyor, programları önceden tanımlanmış ve web sitesinde (www.mudek.org.tr) yayımlanmış **Değerlendirme Ölçütlerine** ve **Değerlendirme Süreçlerine** göre değerlendiriyor.
- **Çıktılara** dayalı bir değerlendirme süreci uyguluyor.
- Değerlendirme ölçütlerini yeterince sağlayan programlara belirli süre için geçerli **Akreditasyon** veriliyor.
- Kurumlar programlarının değerlendirilmesi için MÜDEK'e **gönüllü** olarak başvuruyorlar.
- MÜDEK program değerlendirmesini **ücret** karşılığı yapıyor.

MÜDEK Değerlendirme ve Akreditasyon Süreci Özeti

- Değerlendirme süreci, akreditasyon başvurusu yapan programın hazırladığı **Özdeğerlendirme Raporunu** MÜDEK'e göndermesiyle başlıyor.
- Değerlendirme MÜDEK Akreditasyon Kurulu tarafından oluşturulan **değerlendirme takımları** tarafından yapılıyor.
- Değerlendirme süreci kapsamında 3 günlük **kurum ziyareti** yapılıyor.
- **Akreditasyon kararını** MÜDEK Akreditasyon Kurulu veriyor ve ilgili kuruma bu kararlar birlikte ayrıntılı **değerlendirme raporu** yollanıyor.
- Akreditasyon süresi **5 yıl** ile sınırlı. Yetersizliklere bağlı olarak daha kısa sürede (1 ya da 2 yıl) **ara değerlendirme** yapılması söz konusu.
- Yükseköğretim kurumlarının MÜDEK'in akreditasyon vermeme kararlarına **itiraz** hakları var.

MÜDEK Değerlendirme Ölçütleri

- MÜDEK Mühendislik Lisans Programları Değerlendirme Ölçütleri aşağıdaki ulusal ve uluslararası standartları karşılamaktadır:
 - Türkiye Yükseköğretim Yeterlikler Çerçevesi (TYYÇ) Mühendislik Temel Alanı Lisans Yeterlikleri (akademik ağırlıklı)-
 - ENAEE tarafından yayımlanan EUR-ACE Çerçeve standartları (Lisans seviyesi)
 - IEA/Washington Accord (WA) kapsamında belirlenmiş olan mezun nitelikleri (WA Graduate Attributes)-
- MÜDEK Mühendislik Yüksek Lisans Programları Değerlendirme Ölçütleri aşağıdaki ulusal ve uluslararası standartları karşılamaktadır:
 - Türkiye Yükseköğretim Yeterlikler Çerçevesi (TYYÇ) Mühendislik Temel Alanı Yüksek Lisans Yeterlikleri (akademik ağırlıklı)-
 - ENAEE tarafından yayımlanan EUR-ACE Çerçeve standartları (Yüksek Lisans seviyesi)-

Best Practices in Accreditation of Engineering Programmes: an Exemplar

- **Akreditasyonda en iyi uygulamaları** tanımlamak için ENAEE ve IEA tarafından ortaklaşa hazırlanan bir "ilkeler belgesi" niteliğindedir.
- Bu belgeyi hazırlayan çalışma grubunda MÜDEK de yer almıştır.
- MÜDEK akreditasyon süreci ve ölçütleri bu "Best Practices... " belgesinde tanımlanan ilkelerle tamamen uyumludur.
- "Best Practices... " belgesinin 2015 Haziran ayında İstanbul'da yapılacak ortak IEA-ENAEE toplantısında taraflarca onaylanması bekleniyor.

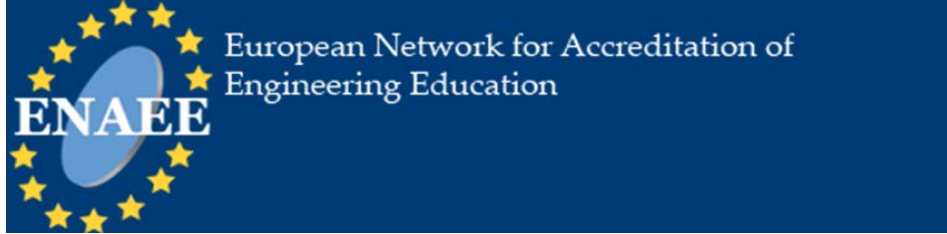
MÜDEK Program Değerlendirme ve Akreditasyon Etkinlikleri Özeti

	2013-2014 tamamlanan	2003-2014 toplam	2014-2015 devam eden
Programları değerlendirilen üniversiteler	26	36	25
Farklı disiplinler	20	21	22
Toplam program değerlendirmeleri	122 (45)	482 (190) *	108 (34)
Akreditasyon verilen/uzatılan programlar	120 [70] **	199 [94] **	
EUR-ACE akreditasyonu verilen programlar	77	199 **	

* Bazı programlar birden fazla kez değerlendirildi
** 30 Eylül 2014 itibarıyla

() ara değerlendirmeler
[] kısa süreli

Uluslararası Tanınırlık ile Sağlanan Katma Değer

EUR-ACE Etiketi: Bir mühendislik eğitim programının European Network for Accreditation of Engineering Education (ENAEE) tarafından belirlenmiş olan EUR-ACE çerçeve standartlarını sağladığını belirten kalite etiketi.

- 31.12.2014 itibarıyla 13 Avrupa ülkesinin akreditasyon kuruluşu EUR-ACE etiketi verme için ENAEE tarafından yetkilendirilmiş bulunuyor.
- MÜDEK 2009 yılından beri akredite ettiği lisans programlarına **EUR-ACE** (lisans) **Etiketi** vermek için ENAEE tarafından yetkilendirilmiş bulunuyor.
- **EUR-ACE Etiketinin sağladığı katma değer:**
 - EUR-ACE etiketi olan programların akreditasyonları 13 ülkenin ENAEE tarafından yetkilendirilmiş akreditasyon kuruluşları tarafından tanınıyor.
 - EUR-ACE etiketi olan programlar FEANI'nin (European Federation of National Engineering Associations) Kayıt Listesine otomatik olarak kaydedilmektedir.

EUR-ACE Etiketlerini Karşılıklı Tanıma Anlaşması

19.11.2014 tarihinde 13 Avrupa akreditasyon ajansı arasında imzalandı

ENAEE
European Network for Accreditation of Engineering Education

MUTUAL RECOGNITION OF EUR-ACE[®] LABELLED ENGINEERING DEGREE PROGRAMMES

Definition:
Mutual recognition of EUR-ACE[®] labelled engineering degree programmes by agencies authorized by ENAEE to award the EUR-ACE[®] label (hereinafter referred to as authorized agencies), means that an authorized agency in one country recognises that EUR-ACE[®] labelled degree programmes from authorized agencies in other countries meet the EUR-ACE[®] Framework Standards requirements at the relevant Bachelor or Master level.

All authorized agencies therefore agree that:

- Accreditation standards and policies, procedures and criteria of all agencies authorized to award the EUR-ACE[®] label are comparable.
- EUR-ACE[®] labelled programmes are deemed to satisfy the EUR-ACE[®] Framework Standards. Therefore, accreditation decisions made by one authorized agency are acceptable (from the point of view of meeting the EUR-ACE[®] Framework Standards) to all authorized agencies, in respect of engineering degree programmes which they accredit.
- Each authorized agency should make every reasonable effort to ensure that the bodies responsible (i) for recognizing engineering qualifications and/or (ii) for registering or licensing professional engineers to practise in its country or jurisdiction, accept the comparability of EUR-ACE[®] labelled programmes accredited by authorized agencies.
- Each authorized agency should make every reasonable effort to promote this agreement to employers, higher education institutions students and graduates in its jurisdiction.

Such a mutual recognition agreement is expected to:

- Facilitate licensing of professional engineering practice in the jurisdictions of authorized agencies and to support mobility of professional engineers.
- Facilitate:
 - academic mobility of engineering graduates through international recognition of degrees; and
 - the development of new programmes, joint programmes, etc.
- Enable easier transfer of students from Bachelor to Master to PhD programmes using the ENAEE database of EUR-ACE[®] labelled engineering programmes.

Signed on behalf of each authorized agency:

- Association for Engineering Education in Russia, (AEER)
- National Agency for Quality Assessment and Accreditation of Spain (ANECA), in conjunction with IE – Instituto de la Ingeniería de España
- The Romanian Agency for Quality Assurance in Higher Education, (ARACIS)
- Deutsche Akkreditierungsagentur für Studiengänge der Ingenieurwissenschaften, der Informatik, der Naturwissenschaften und der Mathematik e.V. (ASIUN), Germany
- Commission des Titres d'Ingénieur (CTI), France
- Engineers Ireland
- The Engineering Council (United Kingdom), (EngC)
- Finnish Education Evaluation Centre, (FINEEC)
- Komisja Akredytacyjna Uczelni Technicznych, Poland, (KAUT)
- Association for Evaluation and Accreditation of Engineering Programs (MÜDEK), Turkey
- Swiss center of accreditation and quality assurance in higher education, (SQAC)
- Ordem dos Engenheiros – Portuguese Engineers Association, (OE)
- QUACING - Agenzia per la certificazione della qualità e l'accreditamento EUR-ACE del corso di studio in Ingegneria, Italy

Brussels, 19th of November 2014

Uluslararası Tanınırılık ile Sağlanan Katma Değer (devam)

International Engineering Alliance (IEA):

Mühendislik, teknoloji ve teknisyen eğitim programlarının akreditasyonlarının tanınması, mühendis ve teknologların uluslararası dolaşımı ile ilgili aşağıdaki altı karşılıklı tanınma anlaşmasından oluşan çatı örgüt:

- **Washington Accord (WA):** Mühendislik eğitim programlarının akreditasyonları
- Sydney Accord (SA): Teknoloji eğitim programlarının akreditasyonları
- Dublin Accord (DA): Teknisyen eğitim programlarının akreditasyonları
- International Professional Engineers Agreement (IPEA)
- APEC Engineers Agreement (APEC)
- International Engineering Technologists Agreement (IETA)

Uluslararası Tanınırlık ile Sağlanan Katma Değer (devam)

- Haziran 2014 itibarıyla 17 ülkenin akreditasyon kuruluşu Washington Accord'un Tam Üyesidir (signatory).
- MÜDEK, 2011 yılından beri Washington Accord'un Tam Üyesidir.
- **Washington Accord Tam Üyesi (signatory) olmanın sağladığı katma değerler:**
 - “Washington Accord” Tam Üyeleri tarafından akredite edilen programların profesyonel mühendislik uygulamaları için gerekli şartları sağlamada eşdeğer (substantial equivalence) oldukları tanınır.
 - Tam Üyelerin akreditasyon kriterleri, politikaları ve yöntemlerinin benzer olduğu kabul edilir.
 - Bir üyenin akreditasyon kararları diğer üyeler tarafından da kabul edilir (tanınır).
 - “Washington Accord” akreditasyon eşdeğerliği bir Tam Üye'nin kendi ülkesi ve/veya idaresi altındaki bölgede yapmış olduğu akreditasyonlar için geçerlidir.

Washington Accord Tam Üyesi (Signatory) Akreditasyon Kuruluşları (Haziran 2014)

1. **Australia** - Engineers Australia (1989)
2. **Canada** - Engineers Canada (1989)
3. **Chinese Taipei** - Institute of Engineering Education Taiwan (2007)
4. **Hong Kong China** - The Hong Kong Institution of Engineers (1995)
5. **India** - National Board of Accreditation (2014) (sadece Tier 1 üniversiteler)
6. **Ireland** - Engineers Ireland (1989)
7. **Japan** - Japan Accreditation Board for Engineering Education (2005)
8. **Korea** - Accreditation Board for Engineering Education of Korea (2007)
9. **Malaysia** - Board of Engineers Malaysia (2009)
10. **New Zealand** - Institution of Professional Engineers NZ (1989)
11. **Russia** - Association for Engineering Education of Russia (2012)
12. **Singapore** - Institution of Engineers Singapore (2006)
13. **South Africa** - Engineering Council of South Africa (1999)
14. **Sri Lanka** - Institution of Engineers Sri Lanka (2014)
15. **Turkey** - **MÜDEK (2011)**
16. **United Kingdom** - Engineering Council UK (1989)
17. **United States** - Accreditation Board for Engineering and Technology (ABET) (1989)

Sonuç:

Bir akreditasyon sisteminde gözetilecek önemli özellikler

- **Bağımsızlık:**
 - Süreç ve ölçütleri belirlemede bağımsızlık
 - Akreditasyon kararlarında bağımsızlık
 - Finansmanda bağımsızlık
- **Şeffaflık ve hesap verebilme**
- **Gönüllülük:**
 - Akreditasyon sürecinin gönüllüler tarafından yürütülmesi
 - Akreditasyon başvurularının gönüllü olarak yapılması
- **Uluslararası tanınma**
 - Uluslararası standartlara uyum
 - Uluslararası standartların gelişimine katkı sağlayabilmek

MÜDEK, yukarıda sıralanan özelliklerin tümünü sağlıyor.

Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği
Association for Evaluation and Accreditation of Engineering Programs

Teşekkürler

MÜDEK
Zincirli Dere Caddesi No. 86
Meriçoğlu Plaza Kat:1 Daire:4 Esentepe, Şişli, 34394 İstanbul
Telefon: (0212) 211-0281, (0212) 211-0282
Faks: (0212) 211-0289
E-Posta: [infos at mudek.org.tr](mailto:infos@mudek.org.tr)
<http://www.mudek.org.tr/>

EDUSUMMIT 2015, 17.04.2015, İstanbul